

KAKO ZVATI SJEVERNOGA JELENA?

Jedan čitatelj kaže da bi trebalo normirati naše nazive za sjevernoga jelena jer su u upotrebi tri: *irvas*, *sob* i *los* pa i četiri ako ubrojimo i naziv *sjeverni jelen*.

Mislim da je prijedlog dobar jer nije ekonomično da za isti pojam imamo tri ili četiri naziva s istom stilskom vrijednosti.

Za tu životinju teško da možemo imati svoj jednočlani naziv jer ta životinja ne živi u našim krajevima, a kad je taj pojam došao k nama, normalno je da je došao i njegov strani naziv, ali kako nije jedan, valja se zapitati koji je najbolji. Razmotrimo jedan po jedan.

Naš je naziv *sjeverni jelen*, ali on je dvočlan, razumljivo je što se u izbor nameću jednočlani nazivi, samo što su oni tuđice.

Ako pogledamo u Hrvatsku enciklopediju, vidjet ćemo da u njoj *irvasa* nema, nalazimo *soba* i *losa*, to jesu *sjeverni jeleni*, ali nisu iste životinje. *Los* je latinski *Alces alces* najveća vrsta jelena, a *sob* *Rangifer tarandus* pripadnik porodice jelena, *los* je iz ruskoga, a *sob* iz češkoga. Ni Osmojezični enciklopedijski rječnik nema *irvasa*, a *los* i *sob* dvije su mu različite životinje, što se najbolje vidi iz latinskih naziva u njemu. Prema Klaiću *irvas* je iz ruskoga, zapravo iz mongolskoga – *irbis* ‘snježni leopard’.

Sad mislim da se odgovor nametnuo sam od sebe i nama ne preostaje nego da preporučimo kako smo našli u Hrvatskoj enciklopediji i Osmojezičnom enciklopedijskom rječniku. Tko hoće biti precizan, treba razlikovati *losa* i *soba*, a tko ne će, najbolje mu je rabiti naš naziv *sjeverni jelen*.

Stjepan Babić

OSVRTI

KAD STUDENT ZATRUDNI

Rasprava o rodnoj perspektivi u jeziku

(Zrinjka Glovacki-Bernardi, Zagreb, 2008., 113 stranica)

Knjiga Zrinjke Glovacki-Bernardi prilično intrigantnog naslova vrsna je sociolingvistička studija o rodnoj perspektivi u jeziku. Sastoji se od četiri cjeline: Jezik i zbilja (str. 7. – 27.), Jezik i kultura (str. 27. – 35.), Jezik i žene – na primjeru njemačkoga govornog područja (str. 35. – 67.), te O trudnom studentu, gospođama i gospođicama (str. 67. – 107.). Na kraju

knjige nalazi se popis citirane literature (str. 107. – 113.).

U prvome se poglavlju autorica bavi odnosom jezika i stvarnosti. Već na prvoj stranici ističe kako je ljudski svijet nezamisliv bez jezika jer jezikom stvaramo zajednicu s drugim ljudima, uspostavljamo odnose i uvjetujemo ponašanje. U tom su poglavlju predstavljeni istaknuti jezikoslovci i filozofi koji su promišljali o spomenutoj problematici: Leo Weisgerber, Friedrich Kainz, Wilhelm von Humboldt, Ludwig Wittgenstein, Bernhard Waldenfels i Mircea Eliade.

U drugom se poglavlju razmatra odnos jezika i kulture. Autorica ističe višeznač-